دور و نزدیک

نخستین ناو هواپیمابر چین

■ **بی.بی.سی:** نیروی دریایی چین می‌گوید نخستین ناو هواپیمابر این کشور که برای آموزش و تحقیقات به کار می‌رود ماموریت خود را آغاز کرده است. این کشتی در دوره شوروی سابق خریداری و برای انجام ماموریت جدید، بازسازی شده است اما به گفته مقامات چینی، تا آمادگی برای انجام ماموریت‌های نظامی به چند سال بازسازی و تجهیز نیاز دارد. انتشار این خبر می‌تواند باعث نگرانی دولت ژاپن شود که هفته گذشته، گفت در مورد «مقاصد نظامی» چین در دریای چین جنوبی ابهاماتی وجود دارد.

تکذیب حمله به غیرنظامیان لیبی

■ **دویچه‌وله:** ناتو اطلاعات رژیم قذافی را مبنی بر بمباران روستایی در غرب این کشور و کشته شدن ۸۵ روستایی را در این عملیات نادرست خواند. ژنرال رولاند لاووی، سخنگوی کانادایی عملیات نظامی ناتو، در شهر ناپل در این‌باره گفت: محل بمباران به طور دقیق، مراکز نظامی رژیم لیبی بوده است. او افزود مزرعه بمباران‌شده را دولت لیبی به مرکز نظامی تبدیل کرده بود و به احتمال قوی طی این عملیات، چند سرباز ارتش لیبی نیز کشته شده‌اند. خبر دیگری از لیبی حاکی است تلویزیون طرابلس یک نوار ویدیویی را نشان داده که در آن «خمیس» پسر معمر قذافی که هفته گذشته خبر مرگش منتشر شد از زخمی‌های حملات هوایی عیادت می‌کند.

دانشجویان شیلی علیه شهریه

■ **یورونیوز:** صدها هزار دانشجو و دانش‌آموز شیلیایی در اعتراض به افزایش شهریه‌ها و نابرابری سطح آموزشی تظاهرات کردند. جوانان شیلیایی تنها به خیابان‌ها نیامدند. بسیاری از پدر و مادرها هم در دفاع از فرزندان با آنها همراه شدند. تغییر سیاست خصوصی‌سازی دانشگاه‌ها و مجانی کردن تحصیل، مهم‌ترین درخواست دانشجویان معترض است. گروه‌های کوچکی از جوانان پس از پایان تظاهرات با پلیس درگیر شدند که از میان آنها ۲۷۳ نفر دستگیر شده و ۲۳ مامور پلیس نیز مجروح شدند.

آزادی دین محدودتر شده است

■ **دویچه‌وله:** آزادی دین در سراسر جهان محدودتر شده است. بر اساس گزارشی که بنیاد پژوهشی «پیو» منتشر کرده، یک‌سوم مردم جهان در کشورهایی زندگی می‌کنند که آزادی دین در آنها همواره محدودتر می‌شود. فقط یک‌درصد مردم جهان در کشورهایی زندگی می‌کنند که آزادی دین در آنها بیشتر شده است. این تحقیق ظرف سه سال در مورد ۱۹۸ کشور انجام گرفته است.

حکم انتخاباتی کرزای

■ **ایسنا:** رییس‌جمهوری افغانستان با صدور حکمی اعلام کرد که دادگاه‌های کشور اجازه ندارند نتایج انتخابات را تغییر دهند. صدور این حکم توسط حامد کرزای، ظاهرا به ماه‌ها شک و تردید درباره انتخابات پارلمانی سال جاری خاتمه می‌دهد. یک دادگاه ویژه پیشتر خواستار عزل ۶۲ نفر از اعضای پارلمان افغانستان شده و اعلام کرده بود این اعضا از طریق تقلب توانسته‌اند در انتخابات پیروز شوند. براساس حکم ریاست‌جمهوری افغانستان، کمیسیون بی‌طرف افغانستان نهاد تصمیم‌گیری‌کننده نهایی درخصوص شمارش آرا و نتایج انتخابات است.

حمله موشکی در خاک پاکستان

■ **رویترز:** در حمله موشکی یک هواپیمای بدون سرنشین به منطقه «میرانشاه» در شمال‌شرقی پاکستان، ۲۱ نفر کشته شدند. به گفته یک مقام امنیتی پاکستان یکی از رهبران محلی طالبان، چند عرب و تبعه ازبکستان در میان کشته‌شدگان هستند. حمله هواپیماهای بدون سرنشین به مناطق شمال و شمال‌شرقی پاکستان یکی از موارد اصلی اختلاف‌برانگیز در روابط واشنگتن و اسلام‌آباد به شمار می‌رود.

بازگشت رییس‌جمهوری سابق به باکو

■ **شرق:** دولت جمهوری آذربایجان بازگشت رییس‌جمهوری پیشین این کشور به باکو را تایید کرد. به گفته یک مقام دولتی جمهوری آذربایجان، «ایاز مطلب‌اف» در پی مرگ فرزندش از رییس‌جمهوری آذربایجان تقاضای ایجاد زمینه بازگشت به کشور کرد و علی اف با این درخواست موافقت کرد. این مقام دولتی جمهوری آذربایجان در عین حال افزود: پرونده جنایی علیه مطلب‌اف همچنان باز است و از بازگشت او نباید سوءاستفاده سیاسی انجام شود. ایاز مطلب‌اف در سال ۱۹۹۲ پس از قتل‌عام خوجالی از مقام خود استعفا کرد و از آن زمان در مسکو زندگی می‌کند.

نزدیک

۱۱ آگوست سال ۱۹۱۸

آخرین نبرد

■ در این روز در میان نیروهای آلمان در نبرد آمینز آثار شکست آشکار شد و این وضعیت شکست‌های دیگری را نیز در پی داشت که به عقب‌نشینی نیروهای آلمانی در همه جبهه‌ها و ورود نیروهای متحدین به خاک آلمان و تسلیم این کشور در ظرف سه ماه منجر شد و جنگ جهانی اول ساعت ۱۱، یازدهمین ماه میلادی (نوامبر) همان سال پایان یافت. دلایل عمده عقب‌نشینی آلمان در آگوست ۱۹۱۸ نداشتن نیروی ذخیره، تسلیم پی‌درپی نیروهای خسته و ناامید آلمانی و نیز تظاهرات چپ‌ها در برلین بود. ۱۱ آگوست ۱۹۱۸، برای آلمان تنها ۶۰۰ هزار نظامی باقی مانده بود. در پایان این جنگ آلمان‌ها علاوه بر تلفات سنگینی که به آنها وارد شد، طی معاهده ورسای نیز مقصر جنگ شناخته شدند.

سفیر ترکیه در سوریه در بازدید از حما، از خروج تانک‌ها از این شهر خبر داد. عکس: Reuters

دمشق، کانون دیپلماسی منطقه

شرق: هشدارها و اعتراضات بین‌المللی نسبت به نحوه برخورد دولت سوریه با معترضانی که عهد کرده‌اند تا به جای اعتراضات هفتگی هر جمعه، در تمامی روزهای ماه رمضان به خیابان بیایند، شدت گرفته است. بعد از عربستان و کویت و دیدار روز سه‌شنبه احمد داوودا‌وغلو، وزیر خارجه ترکیه با اسد، این بار نوبت کشورهایی چون مصر، عراق و لبنان رسیده است. نمایندگان هند، برزیل و آفریقای جنوبی هم به دمشق سفر کرده‌اند تا خواستار پایان دادن به برخورد خشونت‌آمیز نیروهای دولتی با جنبش اعتراضی در این کشور شوند. به گزارش آسوشیتدپرس، مجلس عراق روز گذشته از دولت بشار اسد خواست که به سرکوب و کشتار مخالفان پایان دهد. اسامه النجیفی، رییس مجلس عراق در واکنش به آنچه در سوریه می‌گذرد، گفت: رویدادهای خونین در سوریه ما را بر آن می‌دارد تا از دولت این کشور بخواهیم به درگیری‌ها پایان دهد، زیرا دولت در حمایت از زندگی شهروندان مسوولیت دارد. نجیفی افزود: خونریزی و اختناقی که در سوریه اعمال می‌شود، غیرقابل قبول و محکوم است. اظهارات نجیفی که مانند بیشتر مردم سوریه سنی‌مذهب است، اولین اظهار رسمی یک مقام عراقی علیه حکومت دمشق به شمار می‌رود.

محمد کمال عمرو، وزیر خارجه مصر هم چهارشنبه طی سخنانی اعلام کرده که وضعیت در سوریه در حال سوق به سوی نقطه‌ای است که برای آن بازگشتی وجود ندارد. کمال‌عمر وگفت: تنها در صورتی که اصلاحات داخلی در سوریه انجام گیرد، می‌توان از دخالت خارجی در این کشور پرهیز کرد. نعیم قاسم، معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان هم با تاکید بر لزوم اجرای اصلاحات جهت حمایت از پایان دادن به بحران سوریه می‌گوید: پایان یافتن بحران در سوریه با مذاکره میان مخالفان و مقام‌های این کشور و شرکت تمام آحاد ملت سوریه و دولت در این مذاکرت ممکن است. او گفت: کسانی هستند که می‌خواهند لبنان را به حوادث سوریه بکشانند، این مساله‌ای است که به نفع هیچ یک از دو کشور نیست و لبنان نباید پایگاه امنی برای بهره‌برداری از اوضاع سوریه قرار گیرد. فرستاده هند هم روز سه‌شنبه وارد دمشق شد، تا همراه همتایان خود از برزیل و آفریقای جنوبی، با ولید معلم، وزیر خارجه سوریه دیدار و گفت‌وگو کند. این سه کشور قصد دارند بشار اسد را به خویشتنداری فراخوانند. آنها دولت سوریه را به انجام اصلاحات در این کشور فراخوانده و معتقدند که باید به خواست مردم برای ایجاد دموکراسی احترام گذاشت. رییس‌جمهوری برزیل روز دوشنبه اعلام کرده بود که گفت‌وگو با رهبران سوریه بهترین راه‌حل برای جلوگیری از خونریزی در این کشور است. عربستان سعودی و به دنبال آن کویت و بحرین سفرای خود را پیش از این از سوریه فراخوانده بودند. دیدار سه عضو غیردایم شورای امنیت از سوریه در حالی صورت می‌گیرد که وزیر خارجه ترکیه هم روز چهارشنبه پس از بازگشت از دمشق در نشست خبری در آنکارا، پایتخت ترکیه، با تاکید دوباره بر خواسته کشورش مبنی بر توقف کشتار غیرنظامی‌ها در سوریه اعلام کرد که حوادث روزهای آینده هم برای سوریه و هم برای ترکیه حیاتی خواهد بود. احمد داوودا‌وغلو گفت که در سفر خود به دمشق، انتظارات ترکیه را برای بشار اسد، رییس‌جمهور سوریه و دیگر مقامات این کشور واضح و شفاف شرح داده و پیام‌های نخست‌وزیر و رییس‌جمهور ترکیه را به اسد رسانده است. دیدار اوغلو با اسد در حالی صورت گرفت که خبرگزاری‌ها پیش از این اعلام کرده بودند که وزیر خارجه ترکیه حامل پیامی از هیلاری کلینتون، وزیر خارجه آمریکا برای اسد است. روز سه‌شنبه همزمان با سفر اوغلو به ترکیه فعالان اپوزیسیون سوریه در صفحه‌ای به نام «انقلاب سوریه ۲۰۱۱» در فیس‌بوک، از احمد داوودا‌وغلو خواسته‌اند، شامگاه سه‌شنبه با آنان در مسجدی در دمشق دعا کند تا به مردم سوریه نزدیک‌تر شود. آنکارا تاکنون مناسبات تنگاتنگی با دمشق داشته است اما نخست‌وزیر ترکیه اخیرا اعلام کرد، با توجه به اعمال خشونت پایدار دولت سوریه، تحمل ترکیه رو به پایان است. با این حال بشار اسد در پاسخ به نظرات وزیر خارجه ترکیه بار دیگر قیام مردم این کشور را «توطئه‌ای خارجی» دانسته و اعلام کرده که عملیات ارتش این کشور در شهرها را متوقف نخواهد کرد. این واکنش اسد ابراز یأس و نومیدی وزارت خارجه آمریکا را به دنبال داشت.

اسامه النجیفی، رییس مجلس عراق در واکنش به آنچه در سوریه می‌گذرد، گفت: رویدادهای خونین در سوریه ما را بر آن می‌دارد تا از دولت این کشور بخواهیم به درگیری‌ها پایان دهد، زیرا دولت در حمایت از زندگی شهروندان مسوولیت دارد

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در واکنش به اظهارات اسد گفت: باعث تاسف عمیق است که ظاهرا آقای اسد صدای جامعه بین‌الملل را نمی‌شنود که هر روز بلندتر می‌شود. دولت آمریکا بر گسترش تحریم‌ها علیه حکومت سوریه تاکید کرده است. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا می‌گوید که بیانیه‌های سیاسی در محکومیت دولت سوریه باید با افزایش فشارهای اقتصادی بر دمشق دنبال شود. او گفت که واشنگتن به ویژه خواهان تحریم صنایع نفت و گاز سوریه است. روز سه‌شنبه در حالی که مذاکرات مقام ترک با مقامات سوری جریان داشت، نیروهای نظامی و امنیتی سوریه به سمت شرق این کشور و نزدیک مرز با ترکیه حرکت کرده و به برخورد شدید با معترضان و شهروندان سوری ادامه دادند. درگیری میان معترضان سوری با نیروهای ارتش به دوشهر مرزی با ترکیه کشیده شده است. این درگیری‌ها دست‌کم ۳۰ کشته برجای گذاشت. همچنین روز چهارشنبه پس از انتشار اخباری مبنی بر پیدا شدن جسد احمد طبیب، وزیر دفاع پیشین سوریه، طبیب با حاضر شدن در تلویزیون دولتی این کشور، ضمن تکذیب این خبر گفت که به دلیل بیماری، چند روزی در بیمارستان بستری بوده است. او گفت که به دلیل همین بیماری قادر به انجام وظایفش نبوده اما همچنان به بشار اسد رییس‌جمهور سوریه وفادار است. احمد طبیب روز دوشنبه با حکم بشار اسد، جایش را به داوود راجحه داده بود.

حبابی که گهگاه می‌ترکد

ریانووستی: میخاییل مارگلوف رییس کمیته بین‌الملل سنای روسیه می‌گوید بحران اقتصادی و مرگ «چندجانبه‌گرایی فرهنگی» دلیل اصلی ناآرامی‌های بریتانیاست. او افزود: ارزش مسامحه نه از سوی اروپایی‌های بومی و نه از سوی مهاجران قبول نشد. این دسته و آن دسته فقط یکدیگر را تحمل می‌کنند و تحمل حبابی است که گهگاه می‌ترکد.

بادبان‌ها به فرمان ناخدا سارا

نیویورک‌تایمز: نیروی دریایی بریتانیا برای نخستین بار در تاریخ این کشور، یک زن را به فرماندهی یک ناو جنگی منصوب کرد. «سارا وست» ۳۹ ساله به فرماندهی ناو «اچ.ام.اس پورتلند» منصوب شده و در آوریل آینده رسما کار خود را آغاز می‌کند. او حضور در تیم عملیاتی خلیج‌فارس را در کارنامه دارد.

تبلیغات انتخاباتی با پرچم اصلاحات

ایلنا: دبیرکل سابق اتحادیه عرب، تبلیغات انتخاباتی خود را از روستای «الشرفا» در اطراف قاهره آغاز کرد و از آنجا وعده اصلاحات در مصر داد. عمرو موسی به رویترز گفت: گفت: «ما نیازمند اصلاحات فراگیر هستیم. این امر بسیار ضروری است زیرا کشور در آستانه فروپاشی است و ما نباید اجازه دهیم چنین اتفاقی رخ دهد.»

ناآرامی در انگلیس

شرق: با اینکه پس از چند شب ناآرامی، حضور ۱۶هزار نیروی پلیس آرامش نسبی را به لندن بازگردانده اما شهرهای منچستر، سالفورد، ولورهامپتون، ناتینگهام، لستر، بیرمنگام و وست‌براموبچ همچنان شاهد ناآرامی‌های پراکنده است و تعدادی از مغازه‌های مردم توسط مهاجمان به آتش کشیده یا غارت شده است. خبرگزاری فرانسه گزارش داده که شماری از شهروندان لندن اقدام به تشکیل گروه‌های دفاعی کرده‌اند. در ناتینگهام یک گروه ۳۰ تا ۴۰ نفره به یک پاسگاه پلیس حمله کرده و آن را با کوکتل‌مولوتوف به آتش کشیدند. به گفته پلیس، در این حمله کسی آسیب ندیده است ولی هشت نفر بازداشت شده‌اند. در «وست‌براموبچ» حدود ۲۰۰ نفر اقدام به سنگربندی خیابانی کرده و چند خودرو را آتش زدند. با سرایت ناآرامی به چند شهر دیگر بریتانیا، نخست‌وزیر بریتانیا، به منظور بررسی اوضاع روز گذشته و برای دومین بار، جلسه کمیته بررسی شرایط اضطراری (موسوم به کبرا) را تشکیل داد و از پارلمان خواست برای بررسی اوضاع، روز پنجشنبه تشکیل جلسه دهد. او همچنین با انتقاد از خشونت‌های صورت گرفته توسط معترضان گفت که نیروی پلیس به تمامی تجهیزات لازم از جمله ماشین آب‌پاش مجهز می‌شود تا بتواند مانع از تکرار آشوب‌های خیابانی شود.

نخست‌وزیر بریتانیا از پارلمان خواست برای بررسی اوضاع، روز پنجشنبه تشکیل جلسه دهد. او همچنین با انتقاد از خشونت‌های صورت گرفته توسط معترضان گفت که نیروی پلیس به تمامی تجهیزات لازم از جمله ماشین آب‌پاش مجهز می‌شود تا بتواند مانع از تکرار آشوب‌های خیابانی شود

همزمان، گزارش شده است که پلیس بیرمنگام یک مرد ۳۲ ساله را در ارتباط با قتل سه نفر در حادثه تصادف اتومبیل بازداشت کرده است. اهالی منطقه گفته‌اند که این سه نفر در حال نگهبانی از محله‌شان بودند. این فرد، راننده اتومبیلی بوده است که در ساعات اولیه پس از نیمه شب سه‌شنبه، سه مرد آسیایی‌تبار را در یکی از نقاط بیرمنگام زیر گرفت و آنها را کشت. پلیس گفته است که هنوز مشخص نیست آیا این حادثه با شورش‌ها ارتباط داشته است یا خیر. منابع پلیس این شهر همچنین گفته‌اند که سه‌شنبه شب بیش از صد نفر را در ارتباط با حمله به ماموران، به آتش کشیدن اموال و غارت فروشگاه‌ها بازداشت کرده‌اند. ماموران پلیس به منظور جلوگیری از حمله به فروشگاه‌ها، در برخی نقاط شهر متمرکز شدند و از جمله یک مرکز خرید را در محاصره خود درآوردند. از آغاز ناآرامی‌ها در بریتانیا تاکنون بیش از ۱۱۰۰ نفر بازداشت شده‌اند. شمار بازداشت‌شدگان فقط در لندن ۷۶۸ نفر است. علیه ۱۶۰ نفر از آشوبگران، به دلیل تخریب اموال عمومی اعلام جرم شده است. همچنین اسکاتلندیارد اعلام کرده که از آغاز ناآرامی‌ها تاکنون، ۱۱۱ مامور پلیس در سراسر بریتانیا مجروح شده‌اند. عامل بروز ناآرامی‌ها در لندن مرگ مردی بود که روز پنجشنبه گذشته در جریان عملیات پلیس در منطقه تاتنهام لندن به ضرب گلوله پلیس کشته شد. این مرد که مارک داگان نام داشت، پدر چهار فرزند بود. روز سه‌شنبه یک کمیسیون مستقل تحقیق پلیس اعلام کرد که مدرکی دال بر اینکه داگان پیش از تیر خوردن خود به سوی پلیس تیراندازی کرده، یافت نشده است. پلیس در تاکسی‌ای که داگان در آن هدف گلوله قرار گرفته است سلاحی یافته بود. اکنون کمیسیون تحقیق اعلام کرده که با این سلاح شلیک نشده است و گلوله‌ای که به بی‌سیم یکی از پلیس‌ها برخورد کرده از اسلحه همکارانش شلیک شده است.

شلیک توپخانه کره‌شمالی به سوی جنوب

شرق: هرازگاهی توپی از کره‌شمالی پرتاب می‌شود و به خاک کره‌جنوبی اصابت می‌کند تا خاطرات خونین شبه جزیره کره از یادها نرود. روز گذشته توپخانه مرزی کره‌شمالی صبح روز چهارشنبه به سوی آب‌های در اختیار همسایه جنوبی‌اش آتش گشود. مقامات وزارت دفاع کره‌جنوبی با تایید این خبر گفته‌اند که خمپاره‌ها در نزدیکی جزیره «یئون پیونگ» در کره‌جنوبی اصابت کرده است.

به گفته آنان، توپخانه نیروی دریایی کره‌جنوبی نیز در اقدامی متقابل، به سوی همسایه شمالی آتش گشوده است. این در حالی است که مقامات پیونگ یانگ می‌گویند، شلیک توپ‌ها و موشک‌ها تنها در یک مانور نظامی انجام شده و قصد تحریک دولت سئول را نداشته‌اند. رسانه‌های کره‌جنوبی نیز به نقل از مقامات نظامی این کشور اعلام کرده‌اند که گمان می‌رود این شلیک‌ها در جریان یک مانور نظامی نیروهای کره‌شمالی صورت گرفته باشد. پیش از این در دوم آذرماه سال گذشته، ارتش کره‌شمالی با حمله به پایگاه‌های نظامی کره‌جنوبی در خط مرزی باعث کشته شدن دو نظامی کره‌جنوبی شد. این یکی از جدی‌ترین برخوردهای مرزی از زمان خاتمه جنگ کره بود. در این حمله کره‌شمالی حدود ۲۰۰ گلوله توپ به سوی یکی از جزایر کره‌جنوبی در نزدیکی مرز دو کشور شلیک کرد که در این درگیری‌ها علاوه بر کشته شدن دو نظامی کره‌جنوبی، تعدادی غیرنظامی هم زخمی شدند و عملیات انتقال غیرنظامیان ساکن در منطقه درگیری با دشواری روبه‌رو شد. بسیاری از گلوله‌های شلیک شده توسط توپخانه کره‌شمالی به یکی از پایگاه‌های نظامی کره‌جنوبی در جزیره «یئون پیونگ» اصابت کرد. جزیره «یئون پیونگ» یکی از مناطق استراتژیک مرزی بین دو کشور است که بیشتر مانورهای نظامی کره‌شمالی در این نقطه مرزی صورت می‌گیرد. این در حالی است که مرز مشترک بین دو کشور به طول ۲۴۰کیلومتر است که تجمع نیروهای نظامی دو کشور در مناطق مرزی بسیار بالاست و یکی از نیروگاه‌های هسته‌ای کره‌شمالی نیز در نزدیکی مرز دو کشور قرار دارد. یک‌میلیون مین در مرز مشترک دو کره وجود دارد. از این رو این مرز جزو خطرناک‌ترین مرزهای دنیا به حساب می‌آید که هر آن احتمال دارد که منجر به درگیری نظامی شود.

گفتنی است از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۴۸ میلادی که دو کشور به دو منطقه تحت نفوذ بلوک شرق و غرب تقسیم شد، این تقسیم کشور منجر به درگیری طولانی مدت شد و از ۲۵ژوییه سال ۱۹۵۰ با تهاجم نیروهای تحت فرمان حکومت کمونیستی کیم ایل سونگ در منطقه شمالی شبه جزیره کره برای تصرف منطقه جنوبی آغاز شد و تا ۲۷ژوییه ۱۹۵۳ به طول انجامید. تلفات این جنگ نزدیک به سه‌میلیون نفر، اعم از کشته شده و مفقودالاثر بود.

قاب روز

درگیری پلیس با سنگاپوری‌های مقیم دهلی‌نو در سال روز استقلال سنگاپور

عکس: AP

نگاه

چکشی برای همه جهان

فرید زکریا
مترجم: مرجان یشایائی

■ حجم غول‌آسای مساله بدهی‌ها شاید واشنگتن را وادارد که بودجه نظامی را کاهش دهد. اگر کمیته کنگره آمریکا نتواند برای کاهش ۱/۵ تریلیون دلاری این بودجه به توافق برسد، گیوتین فرود می‌آید و آنگاه برای جبران بدهی‌ها چاره‌ای جز کم کردن هزینه‌های امنیت ملی نداریم، ولی وقتی پای حساب و کتاب به میان می‌آید باید بسیاری از مفاهیم و اصول پایتخت‌نشینان به روشنی تعریف شوند، مثلا اینکه امنیت ملی شامل چه چیزهایی است. کارشناسان بسیاری تخمین می‌زنند که در طی ۱۰ سال آینده ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد دلار از بودجه دفاعی کم شود و شاید این راهی باشد برای مهار جدی مشکلات صنایع نظامی ما که از کنترل خارج می‌شوند.

به عقب برگردیم، بودجه پنتاگون به نحوی بی‌سابقه در ۱۳ سال گذشته افزایش داشته است. بین سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۹ بودجه دفاعی ما با یک رشد ۷۰درصدی از ۴۱۲ میلیارد به ۶۹۹ میلیارد دلار رسیده که بیش از تمام بودجه‌های دفاعی ایالات متحده از بعد از جنگ کره است. اگر هزینه‌های تکمیلی جنگ عراق و افغانستان را نیز به حساب آوریم در چند سال اخیر ۲۵۰ میلیارد دلار بیش از متوسط بودجه دفاعی آمریکا در جنگ سرد هزینه کرده‌ایم؛ یعنی دوره‌ای که ارتش‌های اتحاد شوروی، چین و کل اروپای شرقی علیه آمریکا و متحدانش صف کشیده بودند. در یک دهه گذشته که به واقع با دشمنی جدی روبه‌رو نبوده‌ایم، بودجه دفاعی آمریکا از یک‌سوم کل بودجه‌های دفاعی جهان به نیمی از آن رسیده است. به بیان دیگر بودجه دفاعی ایالات متحده یک طرف و بودجه دفاعی سایر کشورهای جهان هم یک طرف. قبلا هم پیش آمده که با پایان جنگ‌هایی که آمریکا در آنها درگیر بوده این بودجه به میزانی قابل توجه کاهش یابد. پس از پایان جنگ کره آیزنهاور ۲۷درصد از بودجه دفاعی راکم کرد و ریچارد نیکسون ۲۹درصد پس از جنگ ویتنام. وقتی در دهه ۱۹۸۰ تنش‌ها فروکش کرد ریگان سیاستی درباره کاهش بودجه دفاعی در پیش گرفت که تا زمان ریاست‌جمهوری بوش پدر و بیل کلینتون نیز ادامه داشت. با توجه به جهش ناگهانی افزایش بودجه دفاعی در زمان جورج دبلیو بوش، حتی اگر اوباما امروز بخواهد به همان میزان روسای جمهوری قبلی از این بودجه کم کند باز هم مبلغ آن بسیار بیشتر از بودجه‌های دفاعی چندین دوره گذشته ریاست جمهوری آمریکا خواهد بود. محافظه‌کاران نیز باید بودجه دفاعی را از نو مرور کنند. درباره هدر رفتن، کلاهبرداری و سوءاستفاده در دولت به شدت اغراق می‌شود. راست و پاکیزه دیگر پولی وجود ندارد که بتوانیم برای هزینه‌های احتیاطی کنار بگذاریم. بخش بزرگی از بودجه دولت فدرال که از سوی مالیات‌دهندگان و منابع دیگر تامین می‌شود در جای درست خود هزینه می‌شوند. استثنای مهم ارتش است؛ نظامی که مسکن کارکنانش را باید تا پایان عمر تامین می‌کرد، یارانه‌هایی که بابت آن باید پرداخت، کالاهایی که باید خریداری شوند، بازنشستگی زودهنگام، مستمری مادام‌العمر و خدمات درمانی تضمین شده در بسیاری موارد سرویس‌های نظامی همپوشانی دارند، هزینه‌های گزافی تکرار می‌شوند و هدر می‌روند آنقدر که دیگر کسی به خود زحمت رفع و رجوع موضوع را نمی‌دهد.

امروزه تشکیلات دفاعی آمریکا بزرگ‌ترین اقتصاد اجتماعی جهان است. از سویی دیگر کاهش بودجه دفاعی تعادل مثبت در سیاست خارجی ما به وجود می‌آورد. از زمان جنگ سرد کنگره همزمان با تقویت پنتاگون به سایر نهادهای سیاستگذاری خارجی ما بی‌توجه بوده است. به گفته رابرت گیتس، وزیر دفاع سابق آمریکا، در بسیاری موارد این اعضای ارتش هستند که وارد سرویس‌های خارجی ایالات متحده می‌شوند و کسی که به عرصه سیاست خارجی ما نگاهی انداخته باشد کاملا می‌تواند این عدم تعادل را ببیند.

مسوولان بلندپایه باید پس از طی سفرهای طولانی ۱۴ ساعته در قطار خسته و خاک‌آلود بدون کمک‌های جنبی پای میز مذاکرات مهم بنشینند در صورتی که همتایان نظامی آنها با هواپیماهای راحت تیزپرواز، آراسته و با کیف‌های پر از پول برای انجام ماموریت‌هایشان این طرف و آن طرف می‌روند. وقتی یکی از رسانه‌ها، هالبروک (نماینده ویژه آمریکا در افغانستان و پاکستان) را همتای شسته رفته ژنرال پترائوس (فرمانده نیروهای ناتو و آمریکا در جنگ افغانستان) خطاب کرد، هالبروک با خنده گفت تعداد هواپیماهای در اختیار پترائوس از تلفن‌های همراه من بیشتر است.

نتیجه آنکه سیاست خارجی آمریکا همواره با مفاهیم نظامی درهم تنیده بوده و راه‌حل‌های نظامی برای آن ارایه می‌شده است. آیزنهاور برای توصیف مساله به درستی می‌گوید: «وقتی کسی چکشی در دست دارد هر مشکلی را به شکل میخ می‌بیند.» در نقل‌قولی معروف از سخنرانی خداحافظی‌اش، او ایجاد تعادل بین هزینه‌های نظامی و غیرنظامی را امری ضروری دانسته بود. افسوس که در طول چند دهه گذشته از این باور بسیار دور افتاده‌ایم.

منبع: واشنگتن‌پست